

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 5 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

15831/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0429 (NLE)

ECOFIN 1253
UEM 402
FIN 1213

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹ και ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

---

¹ ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Μετά την υποβολή του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («ΣΑΑ») από την Ελλάδα στις 27 Απριλίου 2021, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο τη θετική αξιολόγησή του. Στις 13 Ιουλίου 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε τη θετική αξιολόγηση με εκτελεστική απόφαση («εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021»)¹.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά κάθε κράτους μέλους για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022 σύμφωνα με τη μέθοδο που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη. Στις 30 Ιουνίου 2022, η Επιτροπή υπέβαλε τα αποτελέσματα της εν λόγω επικαιροποίησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (3) Στις 31 Αυγούστου 2023, η Ελλάδα υπέβαλε στην Επιτροπή τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ, το οποίο περιλαμβάνει κεφάλαιο για το REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (4) Το τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνει επίσης υπόψη την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και περιλαμβάνει αιτιολογημένο αίτημα προς την Επιτροπή για την υποβολή πρότασης τροποποίησης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το οποίο το ΣΑΑ δεν είναι πλέον εν μέρει εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Ελλάδα αφορούν 69 μέτρα.
- (5) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης αίτημα για περαιτέρω δανειακή στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

---

¹ Βλ. έγγραφα ST 10152/2021 και ST 10152/2021ADD 1 στη διεύθυνση <http://register.consilium.europa.eu>.

- (6) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς την Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, να συνεχίσει να αξιοποιεί τις μεταρρυθμίσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων για να βελτιώσει το φιλικό προς τις επενδύσεις χαρακτήρα του φορολογικού συστήματος, να διευρύνει τη φορολογική βάση, να ενισχύσει τη φορολογική συμμόρφωση και να διατηρήσει την επιχειρησιακή αυτονομία της φορολογικής αρχής. Επιπλέον, το Συμβούλιο κάλεσε την Ελλάδα να διασφαλίσει την αποδοτικότητα της δημόσιας διοίκησης, να συνεχίσει τη συνεχιζόμενη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, να διασφαλίσει επαρκή και ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και να φέρει σε πέρας τη μεταρρύθμιση του κτηματολογίου. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Ελλάδα να μειώσει την εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα και να επιταχύνει περαιτέρω τη διαφοροποίηση των οδών ενεργειακού εφοδιασμού, να επεκτείνει την ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας, να αυξήσει τη χωρητικότητα αποθήκευσης και το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, να εντείνει την υλοποίηση μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των στοχευμένων μέτρων για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, να στηρίξει την απανθρακοποίηση του τομέα των μεταφορών, ιδίως με την προώθηση των ηλεκτρικών οχημάτων, και να εντείνει τις προσπάθειες πολιτικής που αποσκοπούν στην παροχή και την απόκτηση των αναγκαίων προσόντων και δεξιοτήτων για την πράσινη μετάβαση.
- (7) Προτού υποβληθεί το τροποποιημένο ΣΑΑ, διεξήχθη διαδικασία διαβούλευσης σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών, κοινωνικών εταίρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεων νεολαίας και άλλων σχετικών συμφεροντούχων. Η σύνοψη των διαβουλεύσεων υποβλήθηκε μαζί με το τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του τροποποιημένου ΣΑΑ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.

Αίτημα δανειακής στήριξης βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (8) Το τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Ελλάδα περιλαμβάνει αίτημα για δάνεια προς στήριξη του διαύλου διανομής των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων του μέτρου 16980 (Δανειακή διευκόλυνση για το ΣΑΑ). Το αίτημα αυτό αφορά την εισαγωγή δύο νέων στόχων (325α και 326α) και ενός νέου οροσήμου (328α), καθώς και την τροποποίηση των στόχων 326, 327 και 328.

Επικαιροποιήσεις βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (9) Το τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Ελλάδα επικαιροποιεί εννέα μέτρα, ώστε να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Η Ελλάδα εξήγησε ότι, επειδή η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά μειώθηκε από 17 769 942 602 EUR¹ σε 17 426 708 153 EUR¹, δεν ήταν πλέον δυνατή η χρηματοδότηση όλων των μέτρων του αρχικού ΣΑΑ. Η Ελλάδα εξήγησε ότι ορισμένα μέτρα θα πρέπει να καταργηθούν ή να μειωθούν ως προς το πεδίο εφαρμογής τους λόγω της μείωσης της κατανομής.

---

¹ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Ελλάδας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

- (10) Το τροποποιημένο ΣΑΑ δεν περιλαμβάνει πλέον ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο των συνιστωσών 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος), 2.1 (Σύνδεση), 2.2 (Εκσυγχρονισμός), 4.3 (Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης) και 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας). Αφορούν το μέτρο 16962 (Υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών) για την ανάπτυξη υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών που συνδέουν την ηπειρωτική Ελλάδα με τα νησιά της και την Κύπρο· το μέτρο 16287 (Επιχειρησιακή συνέχεια του δημόσιου τομέα) σχετικά με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας σε ολόκληρη τη δημόσια διοίκηση· το μέτρο 16723 (Ανάπτυξη δεξιοτήτων για επαγγελματίες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα)· το μέτρο 16970 (Πολιτιστικές και φυσικές διαδρομές) για την αναβάθμιση της υλικής και ψηφιακής υποδομής μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς και περιοχές φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος· το μέτρο 16950 (Ηλεκτρονικά δίοδια) για την ανάπτυξη του συστήματος ηλεκτρονικών διοδίων στην Ελλάδα· και το μέτρο 16592 (Διευκόλυνση εμπορίου) για τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με σκοπό τη διευκόλυνση του εμπορίου. Η περιγραφή των μέτρων αυτών και τα σχετικά ορόσημα και στόχοι θα πρέπει επομένως να αφαιρεθούν από την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021.

- (11) Επιπλέον, το τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Ελλάδα αλλάζει το μέτρο 16934 (Αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 (Εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και δεξιότητες)· το μέτρο 16685 (Επίγνωση της διαφορετικότητας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· και το μέτρο 16727 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δικαιοσύνης (e-justice)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.3 (Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης) ώστε να αντικατοπτρίζεται η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Ειδικότερα, το ορόσημο 152 του μέτρου 16934 (Αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 (Εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και δεξιότητες)· το ορόσημο 184 του μέτρου 16685 (Επίγνωση της διαφορετικότητας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· και τα ορόσημα 229 και 239 του μέτρου 16727 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δικαιοσύνης (e-justice)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.3 (Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης) τροποποιούνται για να μειωθεί το επίπεδο της απαιτούμενης υλοποίησης σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ , ώστε να αντικατοπτρίζεται η μειωμένη ενίσχυση. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

Τροποποιήσεις βάσει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (12) Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Ελλάδα λόγω αντικειμενικών περιστάσεων αφορούν 60 μέτρα.

- (13) Η Ελλάδα εξήγησε ότι εννέα μέτρα τροποποιούνται λόγω απροσδόκητων εμποδίων, καθυστερήσεων που σχετίζονται με τη σύναψη συμβάσεων και τη μεταβίβαση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας. Αυτό αφορά το ορόσημο 39 του μέτρου 16932 (Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.2 (Ανακαίνιση)· τον στόχο 80 του μέτρου 16283 (Υλοποίηση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕ.ΚΕ.Π.Π.) μέσω ΣΔΙΤ) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· το ορόσημο 182 του μέτρου 16925 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του συστήματος κοινωνικής υποστήριξης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· το ορόσημο 212 του μέτρου 16702 (Βελτίωση του πλαισίου AML/CFT) και του μέτρου 16711 (Επαγγελματοποίηση του τομέα των δημόσιων συμβάσεων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 (Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της επιτάχυνσης της υλοποίησης των δημόσιων επενδύσεων, της βελτίωσης του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, της λήψης μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς)· τα ορόσημα 247 και 249 του μέτρου 16624 (Δημιουργία — επέκταση — αναβάθμιση των υποδομών των ερευνητικών κέντρων υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.5 (Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας)· τα ορόσημα 255 και 256 του μέτρου 16628 (Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας E-65: Τρίκαλα — Εγνατία Οδός), τον στόχο 261 και το ορόσημο 262 του μέτρου 16630 (Βόρειος οδικός άξονας Κρήτης (BOAK)), το ορόσημο 306 του μέτρου 16599 (Ψηφιοποίηση δικτύου οικονομικής διπλωματίας), το σύνολο των οποίων βρίσκονται υπό το πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας). Σε αυτήν τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων ή την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (14) Η Ελλάδα εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον εφικτό εντός του χρονοδιαγράμματος ούτε βρίσκεται στο επίπεδο του κόστους που είχε εκτιμηθεί στο αρχικό ΣΑΑ, λόγω του υψηλού πληθωρισμού, ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες κατασκευής. Πρόκειται για το ορόσημο 186 του μέτρου 16922 (Κοινωνική ένταξη) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές). Σε αυτήν τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του προαναφερθέντος οροσήμου. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (15) Η Ελλάδα εξήγησε ότι δεκαπέντε μέτρα τροποποιούνται διότι απρόβλεπτα προβλήματα που άπτονται των συγκεκριμένων μέτρων, όπως πιο περίπλοκες από τις αρχικά προβλεπόμενες νομικές και τεχνικές απαιτήσεις, προκάλεσαν καθυστερήσεις στην εφαρμογή. Αυτό αφορά το ορόσημο 59 του μέτρου 16772 (Νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων για την εφαρμογή βιώσιμης υγειονομικής ταφής και ανακύκλωσης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· το ορόσημο 136 του μέτρου 16750 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των συστημάτων εργασίας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 (Προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας)· το ορόσημο 144 του μέτρου 16747 (Ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 (Προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας)· το ορόσημο 161 του μέτρου 16755 (Μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 (Βελτίωση της ανθεκτικότητας, της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας της υγειονομικής περίθαλψης)· το ορόσημο 175 του μέτρου 16726 (Βελτιστοποίηση των κοινωνικών παροχών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· τα ορόσημα 176 και 179 του μέτρου 16904 (Αναπηρία)· το ορόσημο 241 του μέτρου 16580 (Εφαρμογή του νέου ενιαίου πλαισίου αφερεγγυότητας για την αναδιάρθρωση του χρέους και τη δεύτερη ευκαιρία) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.4 (Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών)· το ορόσημο 269 του μέτρου 16833 (Εφαρμογή των εργασιών αποκατάστασης της συμμόρφωσης με τον EASA) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας)· το ορόσημο 280 του μέτρου 16293 (Ο πολιτισμός ως κινητήριο μοχλός ανάπτυξης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· τα ορόσημα 293 και 298 του μέτρου 16975 (Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το ορόσημο 295 του μέτρου 16931 (Τουριστική ανάπτυξη) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το ορόσημο 296 του μέτρου 16921 (Επανεξοπλισμός και αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το ορόσημο 304 του μέτρου 16634 (Νέα βιομηχανικά πάρκα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το ορόσημο 317 του μέτρου 16543 (Δράσεις για την απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την αναβάθμιση της ποιότητας και της ασφάλειάς του) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.7 (Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών). Σε αυτή τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (16) Η Ελλάδα εξήγησε ότι δεκαεπτά μέτρα τροποποιούνται ή αποσύρονται διότι απρόβλεπτα προβλήματα που άπτονται των συγκεκριμένων μέτρων κατέστησαν απαραίτητη μια εναλλακτική προσέγγιση για την επίτευξη του στόχου του μέτρου ή δημιούργησαν την ανάγκη προσαρμογής του μέτρου για την επίτευξη παρόμοιων στόχων με αποτελεσματικότερο τρόπο. Αυτό αφορά το μέτρο 16831 (Produc-E Green) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.3 (Επαναφόρτιση και ανεφοδιασμός)· τα ορόσημα 66, 71 και 74 του μέτρου 16850 (Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· το μέτρο 16882 (Αντιπλημμυρικά έργα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· το μέτρο 16898 (Εργα ύδρευσης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· τα ορόσημα 312 και 316 του μέτρου 16285 (Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο μέσω προγραμμάτων ΣΔΙΤ) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)· το ορόσημο 88 και τον στόχο 91 του μέτρου 16834 (Διάδρομοι 5G — Ανάπτυξη δικτύων 5G που θα παρέχουν κάλυψη όλων των ελληνικών αυτοκινητοδρόμων που αποτελούν μέρος των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 (Σύνδεση)· το ορόσημο 334 του μέτρου 16857 (Μετάβαση σε ταχείες ευρυζωνικές συνδέσεις — Μετάβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις 100/200 Mbps (υπερταχείες ή ultrafast) και ενίσχυση της ζήτησης για πολύ ταχεία (superfast) ευρυζωνικότητα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 (Σύνδεση)· το ορόσημο 242 του μέτρου 16576 (Ίδρυση παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.4 (Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών)· τα ορόσημα 167 και 168 του μέτρου 16752 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα της υγείας (DigHealth)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 (Βελτίωση της ανθεκτικότητας, της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας της υγειονομικής περίθαλψης)· το ορόσημο 185 του μέτρου 16763 (Ψηφιοποίηση του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)·

τα ορόσημα 192 και 194 του μέτρου 16611 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των φορολογικών ελέγχων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1 (Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της είσπραξης φόρων)· το ορόσημο 208 του μέτρου 16972 (Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 (Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της επιτάχυνσης της υλοποίησης των δημόσιων επενδύσεων, της βελτίωσης του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, της λήψης μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς)· τα ορόσημα 228 και 235 του μέτρου 16733 (Δεξιότητες και ψηφιακές δεξιότητες των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων), στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.3 (Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης)· το ορόσημο 248 του μέτρου 16654 (TH²ORAX: Επιλέξιμο ολιστικό υβριδικό επιχειρησιακό αυτόνομο σύστημα (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.5 (Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας)· το ορόσημο 268 του μέτρου 16982 (Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το ορόσημο 285 του μέτρου 16725 (Αναβάθμιση καλλιτεχνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· το μέτρο 16954 (Παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και αναδιάταξη του συστήματος και των υποδομών του ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας). Σε αυτήν τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την τροποποίηση ή την απαλοιφή του πεδίου εφαρμογής των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων ή την παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (17) Η Ελλάδα εξήγησε ότι μέρος ενός υφιστάμενου μέτρου δεν είναι πλέον εφικτό, λόγω των απρόβλεπτων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης που προκλήθηκε από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία. Αυτό αφορά τον στόχο 15 του μέτρου 16871 (Δράσεις αναζωογόνησης των περιοχών που πλήττονται περισσότερο (περιοχές δίκαιης μετάβασης)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.1 (Ενίσχυση της ενέργειας). Σε αυτήν τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την τροποποίηση του προαναφερθέντος στόχου. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (18) Η Ελλάδα εξήγησε ότι δέκα μέτρα δεν είναι πλέον πλήρως εφικτά, λόγω ζήτησης χαμηλότερης του αναμενόμενου και διαταραχών στην αλυσίδα ζήτησης και εφοδιασμού. Αυτό αφορά τα ορόσημα 34 και 35 του μέτρου 16876 (Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων του δημόσιου τομέα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.2 (Ανακαίνιση)· τα ορόσημα 49, 52 και 55 του μέτρου 16924 (Ηλεκτροκίνηση) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.3 (Επαναφόρτιση και ανεφοδιασμός)· το ορόσημο 110 του μέτρου 16780 (Περαιτέρω εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 (Εκσυγχρονισμός)· το ορόσημο 131 του μέτρου 16706 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των ΜΜΕ) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.3 (Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων)· το ορόσημο 150 του μέτρου 16289 (Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και καινοτομία) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 (Εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· και δεξιότητες)· τα ορόσημα 177 και 178 του μέτρου 16919 (Παιδική προστασία) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· το ορόσημο 181 του μέτρου 16945 (Δημιουργία μονάδων παιδικής μέριμνας εντός μεγάλων επιχειρήσεων)· το ορόσημο 187 του μέτρου 16688 (Προώθηση της ένταξης του πληθυσμού των προσφύγων στην αγορά εργασίας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.4 (Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές)· το ορόσημο 189 του μέτρου 16614 (Ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές και POS) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1 (Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της είσπραξης φόρων)· τον στόχο 330 του μέτρου 16980 (Δανειακή διευκόλυνση για το ΣΑΑ) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.7 (Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών). Σε αυτήν τη βάση, η Ελλάδα ζήτησε την τροποποίηση ή τη μείωση του εύρους του πεδίου εφαρμογής των προαναφερθέντων οροσήμων και στόχων. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (19) Η Ελλάδα ζήτησε επίσης να χρησιμοποιηθούν οι εναπομείναντες πόροι που ελευθερώθηκαν με την κατάργηση των μέτρων δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, προκειμένου να συμπεριληφθούν τέσσερα νέα μέτρα. Αυτό αφορά επενδύσεις που ενισχύουν την πρόληψη των σεισμών και αυξάνουν την ανθεκτικότητα των υποδομών σε σχέση με φυσικές καταστροφές, στο ορόσημο 332 του μέτρου 16983 (Προκαταρκτική επιθεώρηση της σεισμικής αντοχής των κτιρίων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος): την αντιπυρική προστασία, την αποκατάσταση και τα αντιπλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά μέτρα που αποτυπώνονται στα ορόσημα 61, 62 και 63 του μέτρου 16849 (Εθνικό σχέδιο αναδάσωσης, αποκατάσταση και πρόληψη («antiNERO»)), αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά μέτρα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4· τη στήριξη της αποκατάστασης των σιδηροδρομικών και οδικών δικτύων στις περιοχές που επλήγησαν από την καταιγίδα «Daniel», στα ορόσημα 347, 348, 349 και 350 του μέτρου 16999 (Αποκατάσταση της προσβασιμότητας μετά τις καταστροφικές επιπτώσεις της καταιγίδας «Daniel»), και Φάση II για τις επενδύσεις σε έξυπνες γέφυρες, στο ορόσημο 272α του μέτρου 16949 (Εξυπνες γέφυρες), στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας). Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(20) Η Ελλάδα ζήτησε να συμπεριληφθούν νέες μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο τεσσάρων μέτρων. Ειδικότερα, οι νέες μεταρρυθμίσεις αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της έλλειψης προσωπικών ιατρών προκειμένου να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, στα ορόσημα 335 και 336 του μέτρου 16984 (Μεταρρύθμιση για τον προσωπικό ιατρό) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 (Βελτίωση της ανθεκτικότητας, της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας της υγειονομικής περίθαλψης)· στη βελτίωση των φορολογικών εσόδων και κινήτρων μέσω της προώθησης των ηλεκτρονικών πληρωμών και βελτίωση της δομής των φόρων για τους αυτοαπασχολούμενους, στα ορόσημα 337, 338, 339 και 340 του μέτρου 16985 (Τροποποιήσεις του πλαισίου φορολογικής πολιτικής της Ελλάδας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1 (Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της είσπραξης φόρων)· και στην ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του εθνικού κτηματολογίου με την οριστικοποίηση της κτηματολογικής χαρτογράφησης και την πλήρη μετάβαση στη νέα οργανωτική δομή του Ελληνικού Κτηματολογίου, στα ορόσημα 341, 342, 343, 344 και 345 του μέτρου 16986 (Ολοκλήρωση της δημιουργίας του εθνικού κτηματολογίου) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 (Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της επιτάχυνσης της υλοποίησης των δημόσιων επενδύσεων, της βελτίωσης του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, της λήψης μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς). Η Ελλάδα διεύρυνε επίσης το πεδίο εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα οι οποίες ήδη περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ, για την αντιμετώπιση της αναγκαστικής είσπραξης οφειλών και της δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων, στα ορόσημα 244α, 244β και 244γ του μέτρου 16957 (Ενίσχυση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υπερνικά τις προϋπάρχουσες προκλήσεις και να χρηματοδοτεί την πραγματική οικονομία) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.4 (Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών). Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (21) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λόγοι που πρόβαλε η Ελλάδα δικαιολογούν την επικαιροποίηση κατά το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και την τροποποίηση κατά το άρθρο 21 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

Διορθώσεις σφαλμάτων εκ παραδρομής

- (22) Στο κείμενο της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 εντοπίστηκαν 54 σφάλματα εκ παραδρομής, τα οποία επηρεάζουν 40 ορόσημα και στόχους, καθώς και 41 μέτρα. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διορθωθούν τα εν λόγω σφάλματα εκ παραδρομής που δεν απηχούν το περιεχόμενο του ΣΑΑ που υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 27 Απριλίου 2021, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και της Ελλάδας. Τα εν λόγω λάθη εκ παραδρομής αφορούν:
- την περιγραφή του μέτρου 16879 (Κατάρτιση πολεοδομικών σχεδίων κατ' εφαρμογή της πολεοδομικής μεταρρύθμισης), την περιγραφή του μέτρου 16891 (Θέσπιση νέου θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού), τους στόχους 23, 24, 25 και 26 του μέτρου 16872 (Ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών) και το ορόσημο 38 του μέτρου 16873 (Παρεμβάσεις σε περιοχές κατοικιών και στο κτιριακό απόθεμα) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.2 (Ανακαίνιση)·
  - το ορόσημο 83 και την περιγραφή του μέτρου 16912 (Εξοπλισμός κατάσβεσης, πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών), το ορόσημο 64 και την περιγραφή του μέτρου 16851 (Η προστασία της βιοποικιλότητας ως κινητήριο μοχλός βιώσιμης ανάπτυξης), καθώς και τα ορόσημα 68, 72 και 73 του μέτρου 16846 (Υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσπης από την επεξεργασία λυμάτων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1.4 (Βιώσιμη χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος)·

- το ορόσημο 333 του μέτρου 16844 (Μετάβαση στην τεχνολογία 5G, διευκολύνοντας την ανάπτυξη καινοτόμων απομακρυσμένων υπηρεσιών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1 (Σύνδεση)·
- την περιγραφή του μέτρου 16810 (Σύστημα διαχείρισης σχέσεων με πελάτες (CRM) για τη γενική κυβέρνηση), το ορόσημο 99 και την περιγραφή του μέτρου 16929 (Παροχή «πελατοκεντρικών» υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, μέσω της απλούστευσης και της βελτίωσης των διαδικασιών, των βελτιώσεων στα συστήματα και της συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές), το ορόσημο 113 του μέτρου 16738 (Κεντρικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων), την περιγραφή του μέτρου 16826 (Προγράμματα αναβάθμισης ψηφιακών δεξιοτήτων των στρατευσίμων), την περιγραφή του μέτρου 16791 (Ψηφιακός μετασχηματισμός του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού), το ορόσημο 116 του μέτρου 16964 (Κέντρο διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) επόμενης γενιάς), το ορόσημο 117 του μέτρου 16785 (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων e-ΜΗΤΕ), την περιγραφή του μέτρου 16854 (Εξυπνες πόλεις) και το ορόσημο 95α του μέτρου 16778 (Ψηφιοποίηση αρχείων και συναφών υπηρεσιών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2 (Εκσυγχρονισμός)·
- την περιγραφή και τα ορόσημα 141 και 141β του μέτρου 16941 (Αναδιάρθρωση και επαναπροσδιορισμός του ρόλου των τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ2) της ΔΥΠΑ), την περιγραφή και το ορόσημο 142α του μέτρου 16746 (Μεταρρύθμιση των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας με σκοπό τη στήριξη της μετάβασης στην απασχόληση), καθώς και το ορόσημο 135α του μέτρου 16942 (Ψηφιακός μετασχηματισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΟΑΕΔ)) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1 (Προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας)·

- τα ορόσημα 145, 145α και 145β του μέτρου 16794 (Ενίσχυση του συστήματος μαθητείας), το ορόσημο 146 και την περιγραφή του μέτρου 16792 (Παροχή δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού μέσω αναμορφωμένου μοντέλου κατάρτισης (μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης)), καθώς και τα ορόσημα 148α και 148β του μέτρου 16676 (Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2 (Εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και δεξιότητες)·
- την περιγραφή του μέτρου 16783 (Υλοποίηση εθνικού προγράμματος πρόληψης της δημόσιας υγείας «Σπύρος Δοξιάδης» (ΕΠΠ «ΣΔ»)), το ορόσημο 156 του μέτρου 16816 (Μεταρρυθμίσεις και επιτάχυνση των επενδύσεων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης — Μείωση του clawback και εξορθολογισμός των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης), το ορόσημο 169 του μέτρου 16753 (Δημιουργία συστήματος κατ' οίκον περίθαλψης και νοσηλείας) και τον τίτλο της ομάδας 14 στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.3 (Βελτίωση της ανθεκτικότητας, της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας της υγειονομικής περίθαλψης)·
- την περιγραφή και τα ορόσημα 203 και 204 του μέτρου 16643 (Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας), τα ορόσημα 195 και 196 του μέτρου 16291 (Ψηφιακός μετασχηματισμός φορολογικών και τελωνειακών αρχών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.1 (Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της είσπραξης φόρων)·

- το ορόσημο 213 και την περιγραφή του μέτρου 16703 (Καταπολέμηση του παρεμπορίου και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.2 (Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της επιτάχυνσης της υλοποίησης των δημόσιων επενδύσεων, της βελτίωσης του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, της λήψης μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς)·
- το ορόσημο 238 και την περιγραφή του μέτρου 16575 (Επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.3 (Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης)·
- το ορόσημο 243 του μέτρου 16581 (Ενισχυμένη εποπτεία και αξιοπιστία των κεφαλαιαγορών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.4 (Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών)·
- το ορόσημο 250 και την περιγραφή του μέτρου 16618 (Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα), το ορόσημο 252 του μέτρου 16971 (Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ), το ορόσημο 346 του μέτρου 16622 («Σφραγίδα Αριστείας» του προγράμματος «Ορίζων 2020»: χρηματοδότηση κορυφαίων καινοτόμων επιχειρήσεων) και την περιγραφή του μέτρου 16621 (Εξωστρέφεια του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας της Ελλάδας), στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.5 (Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας)·

- το ορόσημο 258 του μέτρου 16631 (Βελτίωση οδικής ασφάλειας), την περιγραφή του μέτρου 16626 (Οικονομικός μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα), το ορόσημο 289 του μέτρου 16735 (Αξιοποίηση της τέχνης ως συνταγογραφούμενης θεραπείας, προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και ενεργοποίηση της «Ασημένιας Οικονομίας»), την περιγραφή του μέτρου 16593 (Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων), και την περιγραφή του μέτρου 16944 (Γενικό σχέδιο για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγών πλοίων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6 (Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της οικονομίας)· και
- το ορόσημο 318 του μέτρου 16591 (Διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.7 (Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών).

Οι εν λόγω διορθώσεις δεν επηρεάζουν την εφαρμογή των σχετικών μέτρων.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU βάσει του άρθρου 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (23) Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει επτά νέες μεταρρυθμίσεις και τέσσερις νέες επενδύσεις. Μία από αυτές τις επενδύσεις αφορά δύο κλιμακούμενες υποεπενδύσεις (για τις ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης), ενώ μια άλλη επένδυση είναι κλιμακούμενη (για την αποθήκευση ενέργειας).

- (24) Το κεφάλαιο περιλαμβάνει σειρά μεταρρυθμίσεων για την προώθηση της απανθρακοποίησης, της ανανεώσιμης ενέργειας και των ανανεώσιμων αερίων: α) μεταρρύθμιση όσον αφορά τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου που θα επιτρέπει και θα διευκολύνει την παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου και βιομεθανίου· β) μεταρρύθμιση όσον αφορά τη θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου και του πλαισίου λειτουργίας της αγοράς για τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας στην Ελλάδα,· γ) μεταρρύθμιση όσον αφορά τη βελτιστοποίηση της χρήσης χερσαίων και θαλάσσιων εκτάσεων για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, επιπλέον της περαιτέρω προόδου του νομοθετικού πλαισίου για την εγκατάσταση υπεράκτιων αιολικών πάρκων· δ) μεταρρύθμιση όσον αφορά την αύξηση της δυναμικότητας δικτύου και της χωρητικότητας αποθήκευσης με την αντιμετώπιση της σταθερότητας του δικτύου και των σημείων συμφόρησης, τη δημιουργία ανθεκτικότητας έναντι των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, την αύξηση της ευελιξίας του συστήματος και την προώθηση της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· ε) μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου για τα έξυπνα ενεργειακά δίκτυα στην Ελλάδα με σκοπό την επιτάχυνση της εφαρμογής έξυπνων και ψηφιακών τεχνολογιών στο δίκτυο διανομής και την προώθηση της απόκρισης ζήτησης για τον τελικό καταναλωτή· στ) μεταρρύθμιση που αποσκοπεί στην προώθηση της κοινής χρήσης της ενέργειας, ενθαρρύνοντας έτσι τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της αποκεντρωμένης παραγωγής και της κοινής χρήσης μεταξύ πολλαπλών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενισχύοντας επομένως την αυτοκατανάλωση και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας· και ζ) μεταρρύθμιση που εισάγει χάρτη πορείας για καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού και της δρομολόγησης νέων χρηματοδοτικών μέσων που δεν βασίζονται σε επιχορηγήσεις.

(25) Επιπλέον, το κεφάλαιο περιλαμβάνει επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για αυτοκατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων πέντε διαφορετικών υποπρογραμμάτων, και συγκεκριμένα α) στην ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών μέσω της παροχής επιδοτήσεων (κλιμακούμενη επένδυση)· β) στην ενεργειακή ανακαίνιση των μη οικιστικών δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων μέσω της παροχής επιδοτήσεων και δανείων χαμηλού επιτοκίου (κλιμακούμενη επένδυση)· γ) στην αύξηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων για αυτοκατανάλωση σε κτίρια κατοικιών και στον γεωργικό τομέα μέσω της παροχής επιδοτήσεων· δ) στην προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτίρια κατοικιών μέσω της χρηματοδότησης της εγκατάστασης νέων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ζεστού νερού· και ε) στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης με την αντικατάσταση του υπάρχοντος ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των φρεάτων με νέο και ενεργειακά αποδοτικότερο εξοπλισμό. Μια άλλη επένδυση αποσκοπεί στην αύξηση της εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας για πρόσθετη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποτελεί κλιμάκωση ενός τρέχοντος μέτρου (16926) στο πλαίσιο του τροποποιημένου ΣΑΑ. Τέλος, για να υποστηριχθεί η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, θα τεθεί σε εφαρμογή ένα σύνολο πιλοτικών έργων για την παραγωγή βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου και την προώθηση τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) σε κλάδους όπου είναι δύσκολος ο περιορισμός των εκπομπών.

- (26) Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Ειδικότερα, η μεταρρύθμιση για την κοινή χρήση της ενέργειας αναμένεται να θεσπίσει ένα σύνολο εργαλείων πολιτικής για την προώθηση της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, της κοινής χρήσης ενέργειας και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία αναμένεται να οδηγήσουν σε χαμηλότερο ενεργειακό κόστος για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια. Επιπλέον, η μεταρρύθμιση που αφορά τις παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη θέσπιση στοχευμένης προσέγγισης (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού προγραμμάτων πολιτικής) για μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Επιπλέον, η επένδυση στις ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης στοχεύει ειδικά στα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος, όπως συνέβη με το παρόμοιο μέτρο που αποτελούσε μέρος του αρχικού σχεδίου.
- (27) Η Επιτροπή έχει αξιολογήσει το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το παράρτημα V κριτήριο 2.1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων και της χρηματοδοτικής κατανομής για το οικείο κράτος μέλος.

- (29) Η τροποποίηση του σχεδίου, μαζί με το κεφάλαιο για το REPowerEU, συνιστά ουσιαστική βελτίωση και έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στην αξιολόγηση της συμβολής του ΣΑΑ στην πράσινη μετάβαση (πρώτος πυλώνας). Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στους στόχους του σχεδίου REPowerEU, δηλαδή την εξοικονόμηση ενέργειας, την παραγωγή καθαρής ενέργειας και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού, και αναμένεται να συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση και στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Για τους άλλους πυλώνες, η φύση και η έκταση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του ΣΑΑ δεν έχουν αντίκτυπο στην προηγούμενη συνολική αξιολόγηση.
- (30) Ενώ η απόσυρση των μέτρων που σχετίζονται με την ανάπτυξη των υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών και των δικτύων 5G μειώνει τη συμβολή του ΣΑΑ στον ψηφιακό μετασχηματισμό (δεύτερος πυλώνας), η συμβολή της δέσμης μέτρων στον πυλώνα παραμένει σημαντική. Το τροποποιημένο ΣΑΑ αναμένεται επίσης να συνεχίσει να ενισχύει την ανθεκτικότητα της χώρας στον τομέα της υγείας, όπως και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική της ανθεκτικότητα (πέμπτος πυλώνας). Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των πράσινων προκλήσεων, ήτοι αντιδιαβρωτικά μέτρα και μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας τα οποία προτάθηκαν μετά τις φυσικές καταστροφές το 2023. Η σημαντική επέκταση του πεδίου εφαρμογής της δανειακής διευκόλυνσης του ΣΑΑ αναμένεται να στηρίξει τις ιδιωτικές επενδύσεις που σχετίζονται κυρίως με τους δύο πρώτους πυλώνες, δηλαδή την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, αλλά αναμένεται επίσης να συμβάλει στην αύξηση της εξαγωγικής ικανότητας, των οικονομιών κλίμακας και της έρευνας και καινοτομίας.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

- (31) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές συστάσεις προς την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους, και τις συστάσεις βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- (32) Ειδικότερα, στο τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που έχουν εγκριθεί επίσημα από το Συμβούλιο πριν από την αξιολόγηση του τροποποιημένου ΣΑΑ από την Επιτροπή. Δεδομένου ότι το μέγεθος του τροποποιημένου ΣΑΑ αυξήθηκε έπειτα από πρόσθετο αίτημα χορήγησης δανείου, το οποίο δεν επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για στόχους του REPower, στη συνολική αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη όλες οι διαρθρωτικές συστάσεις του 2022 και του 2023.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

- (33) Αφού αξιολόγησε την πρόοδο στην εφαρμογή όλων των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2023, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι έχει επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά τη σύσταση για την ολοκλήρωση των εκκρεμών μεταρρυθμίσεων που έχουν επιδιωχθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας (σύσταση 2.3 του 2022). Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην πρώτη έκθεση μεταπρογραμματικής εποπτείας που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 22 Νοεμβρίου 2022, εκτιμήθηκε πως η Ελλάδα έχει εφαρμόσει, σε διάφορους τομείς, τις συγκεκριμένες μεταρρυθμιστικές δεσμεύσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των ελληνικών αρχών και οι οποίες όφειλαν να ολοκληρωθούν έως τον Νοέμβριο του 2022. Σε αυτές περιλαμβάνεται η πρόοδος όσον αφορά την κτηματολογική χαρτογράφηση, ενώ αναγνωρίζεται ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ολοκλήρωσή της. Επιπλέον, έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος με την επέκταση των δημόσιων επενδύσεων για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση (σύσταση 1.2 του 2022) και με την επιδίωξη δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση αξιόπιστης και σταδιακής μείωσης του χρέους και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα (σύσταση 1.3 του 2022).
- (34) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει εκτενές σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Ελλάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ειδικότερα όσον αφορά τη φορολογική πολιτική και τη φορολογική διοίκηση, τη δημόσια διοίκηση και τον χρηματοπιστωτικό τομέα (συστάσεις 1.6 έως 1.10 του 2023 και συστάσεις 1.4 έως 1.6 του 2022), τον τομέα της υγείας και το κτηματολόγιο (συστάσεις 3.1 έως 3.2 του 2023 και συστάσεις 2.3 και 3 του 2022) και τον τομέα της ενέργειας (συστάσεις 4.1 έως 4.6 του 2023).

- (35) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει μια νέα μεταρρύθμιση της φορολογικής πολιτικής και αποσκοπεί στην ενίσχυση των μέτρων που σχετίζονται με τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.6, η Ελλάδα συμπεριέλαβε ένα νέο μεταρρυθμιστικό μέτρο με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας του φορολογικού της πλαισίου και την περαιτέρω χρήση των ηλεκτρονικών πληρωμών για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν νομικές διατάξεις για τη βελτίωση της δομής της φορολόγησης της αυτοαπασχόλησης, την αντικατάσταση των τελών χαρτοσήμου με έναν απλούστερο ψηφιακό φόρο και τη σημαντική επέκταση της υποχρεωτικής αποδοχής των άμεσων ηλεκτρονικών πληρωμών στην αγορά λιανικής. Αυτό το νέο μεταρρυθμιστικό μέτρο αναμένεται να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Ελλάδας. Στο πλαίσιο της συνιστώσας 4.4, η Ελλάδα διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα που περιλαμβάνονται ήδη στο ΣΑΑ για την αντιμετώπιση της αναγκαστικής είσπραξης οφειλών και της δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτά τα νέα και ενισχυμένα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των σχετικών υπομερών στο πλαίσιο των συστάσεων 1.6, 1.7, 1.8 και 1.10 του 2023 και της σύστασης 1.5 του 2022.
- (36) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του κτηματολογίου και νέα μέτρα υγειονομικής περίθαλψης. Η ολοκλήρωση του εθνικού κτηματολογίου (μέρος της συνιστώσας 4.2), ενός μακροχρόνιου έργου, αναμένεται να βελτιώσει περαιτέρω το επιχειρηματικό περιβάλλον της Ελλάδας με την ενίσχυση της αποδοτικότητας και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου. Συγκεκριμένα, οι δράσεις για την ολοκλήρωση της κτηματολογικής χαρτογράφησης και της μετάβασης στο Ελληνικό Κτηματολόγιο αναμένεται να συμβάλουν στην ανταπόκριση στη σύσταση 3.2 του 2023 και στη σύσταση 2.3 του 2022. Η Ελλάδα πρότεινε επίσης νέα μεταρρύθμιση για τους προσωπικούς γιατρούς (μέρος της συνιστώσας 3.3), η οποία αναμένεται να συμβάλει στην ανταπόκριση στη σύσταση 3.1 του 2023 και στη σύσταση 3.1 του 2022. Η νέα μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της εγγραφής γενικών και ειδικών παθολόγων, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης πληθυσμιακή κάλυψη και καταχώριση του πληθυσμού.

- (37) Το κεφάλαιο για το REPowerEU εισάγει νέα μέτρα που συμβάλλουν στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα (σύσταση 4 του 2023 και σύσταση 4 του 2022). Τα νέα μεταρρυθμιστικά μέτρα αποσκοπούν στην περαιτέρω επέκταση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με την ολοκλήρωση του νομικού πλαισίου για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα και τη θέσπιση νέων νομοθετικών πλαισίων για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου και βιομεθανίου. Νέα επενδυτικά μέτρα στηρίζουν την αύξηση της ικανότητας αποθήκευσης και την αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επιπλέον, διατίθεται πρόσθετη στήριξη για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένης της στοχευμένης στήριξης των ενεργειακά φτωχών νοικοκυριών και του ιδιωτικού τομέα.
- (38) Με την αντιμετώπιση των προαναφερθεισών προκλήσεων, το τροποποιημένο ΣΑΑ αναμένεται επίσης να συμβάλει στη διόρθωση των ανισορροπιών, όπως προσδιορίζονται στις συστάσεις που διατυπώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 κατά την περίοδο 2019-2023 και τις οποίες εμφανίζει η Ελλάδα, ιδίως όσον αφορά το υψηλό δημόσιο χρέος και το υψηλό απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων σε πλαίσιο υψηλής ανεργίας, καθώς και επιδείνωσης της εξωτερικής θέσης.

Συμβολή στο αναπτυξιακό δυναμικό, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα

- (39) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο (βαθμολόγηση Α) στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα της Ελλάδας, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους, καθώς και στον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της κρίσης της COVID-19, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και τη σύγκλιση εντός της Ένωσης.

- (40) Το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, εξακολουθεί να συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή. Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα για την αντιμετώπιση μακροχρόνιων κοινωνικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων της χαμηλής προσβασιμότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, της ακόμη υψηλής ανεργίας και της ενεργειακής φτώχειας. Μια νέα μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης (προσωπικός ιατρός) αναμένεται να αυξήσει την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, να μειώσει τις ανισότητες και να προωθήσει την πρόληψη των ασθενειών. Στο πλαίσιο του κεφαλαίου για το REPowerEU, οι ενεργειακές ανακαινίσεις κτιρίων κατοικιών και οι μεγάλης κλίμακας επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας αναμένεται να στηρίξουν την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση σε ευρύ φάσμα οικονομικών τομέων και δραστηριοτήτων, συμβάλλοντας παράλληλα στην εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας. Μια νέα επένδυση για τον πρωτοβάθμιο προσεισμικό έλεγχο σχολείων, πανεπιστημίων, νοσοκομείων, αστυνομικών τμημάτων και πυροσβεστικών σταθμών αναμένεται να βελτιώσει τη διαχείριση κρίσεων και τον μετριασμό των κινδύνων και να αυξήσει την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Η μεταρρύθμιση του Ελληνικού Κτηματολογίου αναμένεται να έχει θετικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο, παρέχοντας σαφή δικαιώματα και τίτλους ιδιοκτησίας και αποτελεσματικό σύστημα κτηματολογίου, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο τις οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με συναλλαγές ακινήτων και προωθώντας τις ιδιωτικές επενδύσεις.
- (41) Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του μέτρου της δανειακής διευκόλυνσης ΣΑΑ αναμένεται να τονώσει την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω της χρηματοδότησης μακροπρόθεσμων ιδιωτικών επενδύσεων στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, μεταξύ άλλων τομέων.

- (42) Τα μέτρα αυτά αναμένεται, αφενός, να βοηθήσουν στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, το οποίο εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής του Πόρτο, της 7ης Μαΐου 2021, και, αφετέρου, να συμβάλουν στη βελτίωση των επιπέδων των δεικτών του κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων.

Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- (43) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο (βαθμολόγηση Α) για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο εν λόγω ΣΑΑ δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (44) Στο τροποποιημένο σχέδιο, συμπεριλαμβανομένης της νέας συνιστώσας 19 (κεφάλαιο για το REPowerEU), αξιολογείται η συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»¹ («τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»). Κανένα από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU δεν απαιτεί παρέκκλιση από την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Αξιολόγηση διενεργείται συστηματικά για κάθε τροποποιημένη μεταρρύθμιση και επένδυση σύμφωνα με προσέγγιση δύο σταδίων. Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι για όλα τα τροποποιημένα μέτρα είτε δεν υπάρχει κίνδυνος σημαντικής βλάβης είτε, όταν εντοπίζεται κίνδυνος, διενεργείται λεπτομερής αξιολόγηση που αποδεικνύει την απουσία σημαντικής βλάβης. Η Ελλάδα υπέβαλε λεπτομερή αξιολόγηση για τα νέα μέτρα που αφορούν τη δέσμευση άνθρακα, το ανανεώσιμο υδρογόνο και το βιομεθάνιο. Όταν είναι απαραίτητο, οι απαιτήσεις της αξιολόγησης βάσει της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατοχυρώνονται στον σχεδιασμό του μέτρου και προσδιορίζονται σε ορόσημο ή στόχο του εν λόγω μέτρου. Παραδείγματος χάρις, στην περίπτωση του υδρογόνου, εισήχθησαν ειδικές διασφαλίσεις σχετικά με τις τυπολογίες παραγωγής που θα χρηματοδοτηθούν, μαζί με ειδική μνεία ότι το υδρογόνο είναι «ανανεώσιμο» και το βιομεθάνιο είναι «βιώσιμο» σε ευθυγράμμιση με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² (οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της. Όσον αφορά τις επενδύσεις για την προώθηση των τεχνολογιών CCS με σκοπό την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας, ειδικές διασφαλίσεις οφείλουν να διασφαλίζουν την κατοχύρωση της συμμόρφωσης με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, αναφορικά με την κατασκευή των υποδομών μεταφορών. Όσον αφορά την προέλευση της δέσμευσης και το μεταφερόμενο CO₂, συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» που αποκλείουν το CO₂ το οποίο προέρχεται από τη χρήση ορυκτών καυσίμων ή φορέων εκπομπής πέραν του δείκτη αναφοράς του ΣΕΔΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η απουσία στήριξης για τα ορυκτά καύσιμα. Βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το τροποποιημένο ΣΑΑ αναμένεται να διασφαλίζει ότι κανένα μέτρο δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.

---

¹ ΕΕ C 58 της 18.2.2021, σ.1.

² Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

Συμβολή στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU

- (45) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δα) και το παράρτημα V κριτήριο 2.12 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην ενεργειακή ασφάλεια, στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην αύξηση των ικανοτήτων αποθήκευσης ενέργειας ή στην αναγκαία μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.
- (46) Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU συμβάλλουν στους στόχους του άρθρου 21γ παράγραφος 3 στοιχεία β), γ), δ) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, δεδομένου ότι αποσκοπούν: στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στην Ελλάδα, στην απανθρακοποίηση της βιομηχανίας της, στην αύξηση της παραγωγής βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου και στην επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας· στην παροχή κινήτρων για τη μείωση της ζήτησης ενέργειας· και στην αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης στην εσωτερική και διασυνοριακή μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, στη στήριξη της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και στην επιτάχυνση της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

(47) Όσον αφορά τον στόχο του άρθρου 21γ παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, τα προτεινόμενα μέτρα περιλαμβάνουν: α) σύνολο επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης με στόχο τόσο την κλιμάκωση των υφιστάμενων προγραμμάτων ανακαίνισης στο πλαίσιο του ελληνικού ΣΑΑ όσο και την προώθηση δράσεων ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης, σε συνδυασμό με την εγκατάσταση ηλιακών θερμαντήρων νερού σε κτίρια κατοικιών και ηλιακών φωτοβολταϊκών για αυτοκατανάλωση και χρήση στον γεωργικό τομέα· και β) μεταρρύθμιση για τον καθορισμό χάρτη πορείας για καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης και τον προσδιορισμό νέων χρηματοδοτικών μέσων για τον σκοπό αυτό. Όσον αφορά την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας και της παραγωγής βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου, η Ελλάδα προτείνει α) τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου και πλαισίου λειτουργίας της αγοράς για τις τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS)· β) την ανάπτυξη πλαισίου συστήματος αδειοδότησης και στήριξης για το βιομεθάνιο και το ανανεώσιμο υδρογόνο· γ) επένδυση σε πιλοτικά έργα για την παραγωγή βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου και δ) την προώθηση τεχνολογιών CCS. Τέλος, σχετικά με την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το κεφάλαιο περιλαμβάνει: α) κλιμακούμενη επένδυση για την αύξηση της δυναμικότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, η οποία αναμένεται να καταστήσει δυνατή την αύξηση του δυναμικού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ολόκληρη τη χώρα· β) μεταρρύθμιση σχετικά με τη βελτιστοποίηση της χρήσης χερσαίων και θαλάσσιων χώρων για την ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου για την υπεράκτια αιολική ενέργεια που έχει ήδη ξεκινήσει στο πλαίσιο του ΣΑΑ· γ) μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της δυναμικότητας δικτύου και αποθήκευσης στην Ελλάδα· δ) μεταρρύθμιση για την προώθηση τεχνολογιών και πρακτικών έξυπνων δικτύων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας και ε) μεταρρύθμιση με στόχο την ανάπτυξη ενός πληρέστερου νομοθετικού πλαισίου και τη δημιουργία διαφόρων εργαλείων πολιτικής για την προώθηση της κοινής χρήσης ενέργειας, της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας.

- (48) Η ενεργειακή φτώχεια, σε ευθυγράμμιση με το άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, αντιμετωπίζεται μέσω δύο νέων μεταρρυθμίσεων και την κλιμάκωση των επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια κατοικιών. Η Ελλάδα εισήγαγε ένα σύνολο εργαλείων πολιτικής για την προώθηση της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, της κοινής χρήσης ενέργειας και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία αναμένεται να προωθήσουν την ευρύτερη χρήση της αποκεντρωμένης παραγωγής, κατανάλωσης και κοινής χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επιπλέον, η μεταρρύθμιση των παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη θέσπιση στοχευμένης προσέγγισης (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού προγραμμάτων πολιτικής) για μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Τέλος, μέρος των παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να στοχεύει σε ανακαινίσεις για νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος, όπως συνέβη με το πρώτο πρόγραμμα ενεργειακής ανακαινίσης στο σχέδιο.
- (49) Η μείωση της ζήτησης ενέργειας πρόκειται να καλυφθεί μέσω των προαναφερόμενων επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια κατοικιών, με αποτέλεσμα την ουσιαστική μείωση της ενεργειακής ζήτησης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης. Η επένδυση που αφορά τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης αναμένεται επίσης να συμβάλει στην επίτευξη του εν λόγω στόχου. Τέλος, η προαναφερόμενη μεταρρύθμιση που έχει ως στόχο να καθορίσει χάρτη πορείας για τις παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης αναμένεται να βοηθήσει στον σχεδιασμό των μελλοντικών εθνικών προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, τα οποία δεν θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στη μη επιστρεπτέα στήριξη, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό σε περαιτέρω πιθανή εξοικονόμηση ενέργειας.
- (50) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει επίσης μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει την κλιμάκωση μιας επένδυσης για την αύξηση της ικανότητας αποθήκευσης ενέργειας στην Ελλάδα. Περιλαμβάνεται επίσης μεταρρύθμιση για την προώθηση και τη διευκόλυνση των επενδύσεων στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και την αύξηση της δυναμικότητας αποθήκευσης.

- (51) Όλα τα ανωτέρω μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU κατά τρόπο συνεπή και συμπληρωματικό με ορισμένες άλλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στο ΣΑΑ, κυρίως στο πλαίσιο των συνιστωσών 1.1 έως 1.3, καθώς και στο πλαίσιο άλλων εθνικών πρωτοβουλιών ή προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, όπως τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την πολιτική συνοχής και τα Ταμεία Δίκαιης Μετάβασης (π.χ. Αναζωογόνηση των περιοχών δίκαιης μετάβασης).
- (52) Ως εκ τούτου, το κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στον στόχο, δεδομένου ότι αναμένεται να επικεντρωθεί σε επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση περισσότερων του ενός στόχων του REPowerEU.

Μέτρα με διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή αντίκτυπο

- (53) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δβ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), να έχουν διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση.
- (54) Όλα τα μέτρα στο κεφάλαιο για το REPowerEU έχουν διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση Τα μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU αναμένεται ότι θα συμβάλουν άμεσα στην ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο και στη μείωση της ζήτησης ενέργειας. Ως εκ τούτου, συμβάλλουν στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, στην οικοδόμηση ευελιξίας ως προς τη διαχείριση της ενέργειας και στη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού στην Ένωση συνολικά και, ως εκ τούτου, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν θετικό διασυνοριακό αντίκτυπο σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο του REPowerEU.

- (55) Το συνολικό κόστος των μέτρων με διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση ανέρχεται σε 795 000 000 EUR, ποσό που αντιστοιχεί στο 100 % του εκτιμώμενου κόστους του κεφαλαίου για το REPowerEU.
- (56) Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να ενισχύσουν την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στις εξαγωγές καθαρής ενέργειας σε άλλα μέρη της Ένωσης. Ομοίως, τα μέτρα για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας αναμένεται επίσης να συμβάλουν στις προσπάθειες απανθρακοποίησης της Ένωσης. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να συμβάλουν στη μείωση, αφενός, της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και, αφετέρου, της ζήτησης ενέργειας και, συνεπώς, θεωρείται ότι έχουν θετικό διασυνοριακό αντίκτυπο.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

- (57) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το παράρτημα V κριτήριο 2.5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των κλιματικών στόχων ανέρχονται σε ποσό που αντιστοιχεί στο 38,1 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ και στο 78,1 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους των μέτρων του κεφαλαίου για το REPowerEU, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030.

- (58) Το τροποποιημένο ΣΑΑ διατηρεί μέτρα για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περιόδου 2030-2050 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050, καθώς και στην προώθηση της βιοποικιλότητας. Για παράδειγμα, το επίπεδο φιλοδοξίας του μέτρου αναδάσωσης και αποκατάστασης (16849) έχει αυξηθεί σημαντικά στο τροποποιημένο ΣΑΑ.
- (59) Εκτός από τα μέτρα του αρχικού ΣΑΑ, τα μέτρα στο κεφάλαιο της Ελλάδας για το REPowerEU μειώνουν σημαντικά την ένταση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσον αφορά την ενέργεια που χρησιμοποιείται στην Ελλάδα και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περιόδου 2030-2050 και του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν θετικά στην πράσινη μετάβαση. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στο κεφάλαιο αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας, στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και στην επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εργαλείων πολιτικής για την προώθηση της κοινής χρήσης ενέργειας, της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας. Επιπλέον, τα μέτρα του REPowerEU καλύπτουν επενδύσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ικανότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σε μεταρρύθμιση για την προώθηση τεχνολογιών και πρακτικών έξυπνων δικτύων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας. Όλα αυτά τα μέτρα συμβάλλουν θετικά στην πράσινη μετάβαση της Ελλάδας μέσω της μείωσης της ζήτησης ενέργειας, της προώθησης της ενεργειακής απόδοσης και της επιτάχυνσης της μετάβασης από πηγές ενέργειας υψηλών εκπομπών σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

- (60) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των ψηφιακών στόχων αντιστοιχούν σε ποσό που αναλογεί στο 22,1 % των συνολικών πιστώσεων του τροποποιημένου ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VII του εν λόγω κανονισμού.

- (61) Τα μέτρα του τροποποιημένου ΣΑΑ εξακολουθούν να συμβάλλουν στην ψηφιακή μετάβαση ή να βοηθούν στην αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων και ανταποκρίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό στις ελλείψεις της Ελλάδας στον ψηφιακό τομέα, όπως προσδιορίζεται στον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI). Το τροποποιημένο ΣΑΑ εξακολουθεί να ανταποκρίνεται σημαντικά στις προκλήσεις ψηφιακής μετάβασης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στους τομείς της συνδεσιμότητας, των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, του ανθρώπινου κεφαλαίου και των ψηφιακών δεξιοτήτων, της ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων και της υιοθέτησης προηγμένης ψηφιακής τεχνολογίας.

Διαρκής αντίκτυπος

- (62) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να έχει, σε μεγάλο βαθμό, διαρκή αντίκτυπο στην Ελλάδα (βαθμολόγηση Α).
- (63) Τα νέα και τροποποιημένα μέτρα που περιλαμβάνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ είναι συμπληρωματικά προς τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΣΑΑ και αναμένεται να έχουν διαρκή διαρθρωτικό αντίκτυπο, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της λειτουργίας των θεσμών στην Ελλάδα και την αύξηση της ανθεκτικότητας.

- (64) Οι μεταρρυθμίσεις που προστέθηκαν πρόσφατα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της έλλειψης προσωπικών ιατρών για την ενίσχυση της πλήρους εφαρμογής της μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, στη βελτίωση των φορολογικών εσόδων και κινήτρων και στην ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του κτηματολογίου. Πρόκειται για μεταρρυθμίσεις διαρθρωτικού χαρακτήρα που ενισχύουν τη διοίκηση και τους θεσμούς στην Ελλάδα. Η συμπερίληψη νέου κεφαλαίου για το REPowerEU αναμένεται περαιτέρω να έχει μακροπρόθεσμο θετικό αντίκτυπο επιταχύνοντας την πράσινη μετάβαση και κατοχυρώνοντας την ενεργειακή ασφάλεια.
- (65) Οι νέες επενδύσεις αποσκοπούν στην αύξηση της πρόληψης των σεισμών και της ανθεκτικότητας των υποδομών στον απόηχο φυσικών καταστροφών και παρέχουν στήριξη για την αποκατάσταση και την αναδάσωση, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Τα μέτρα για την ενεργειακή απόδοση και τη στήριξη της ανακαίνισης κατοικιών αναμένεται να έχουν ευρύτερο κοινωνικό αντίκτυπο. Περαιτέρω, η σημαντική επέκταση του πεδίου εφαρμογής της δανειακής διευκόλυνσης του ΣΑΑ αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τις επενδύσεις, με θετικό και διαρκή αντίκτυπο στη ζήτηση και τη μακροπρόθεσμη παραγωγή.

Παρακολούθηση και υλοποίηση

- (66) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το παράρτημα V κριτήριο 2.8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων τόσο του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος όσο και των οροσήμων και στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.

(67) Η φύση και η έκταση των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο ΣΑΑ δεν έχουν αντίκτυπο στην προηγούμενη αξιολόγηση της αποτελεσματικής παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ. Ειδικότερα, η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) παραμένει η δομή που είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση και την υλοποίηση του ΣΑΑ στην Ελλάδα. Όσον αφορά το κεφάλαιο για το REPowerEU, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει οριστεί ως αρμόδιο υπουργείο για την εποπτεία της εφαρμογής των νέων μέτρων. Επιπλέον, τα ορόσημα και οι στόχοι που συνοδεύουν τα τροποποιημένα και νέα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU, είναι σαφή και ρεαλιστικά, και οι προτεινόμενοι δείκτες για τα εν λόγω ορόσημα και τους εν λόγω στόχους είναι συναφείς, αποδεκτοί και άρτιοι. Τα ορόσημα και οι στόχοι αφορούν επίσης μέτρα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί και είναι επιλέξιμα σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Προκειμένου να αιτιολογηθεί ένα αίτημα εκταμίευσης, απαιτείται η ικανοποιητική εκπλήρωση αυτών των οροσήμων και στόχων με την πάροδο του χρόνου.

Υπολογισμός του κόστους

(68) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.9 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

- (69) Η αιτιολόγηση που παρασχέθηκε από την Ελλάδα για το ύψος του εκτιμώμενου κόστους του αρχικού ΣΑΑ ήταν, σε μέτριο βαθμό, εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο στην οικονομία. Η Ελλάδα έχει παράσχει επαρκείς πληροφορίες και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το εκτιμώμενο κόστος δεν καλυπτόταν από υφιστάμενη ή προγραμματισμένη ενωσιακή χρηματοδότηση. Το Εθνικό Συμβούλιο Παραγωγικότητας της Ελλάδας επικύρωσε τις εκτιμήσεις κόστους. Ωστόσο, σε περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων, οι εκτιμήσεις κόστους δεν ήταν δυνατόν να τεκμηριωθούν επαρκώς. Γενικά, αυτό δικαιολογεί βαθμολόγηση Β στο πλαίσιο του κριτηρίου αξιολόγησης του άρθρου 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (70) Παρασχέθηκε λεπτομερής ανάλυση του εκτιμώμενου κόστους ανά μέτρο, ενώ η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους διαφοροποιείται μεταξύ των μέτρων και η προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή είναι η επικρατούσα. Όσον αφορά την πλειονότητα των μέτρων, το κόστος θεωρείται εύλογο, βάσιμο και οικονομικά αποδοτικό. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι επίσης ανάλογο προς τον αναμενόμενο κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο των προβλεπόμενων μέτρων, ενώ οι παρεχόμενες αιτιολογήσεις για την αξιολόγηση του κόστους είναι γενικά επαρκείς. Για περιορισμένο αριθμό αξιολογήσεων του κόστους, το εκτιμώμενο κόστος υπερέβη, σε μέτριο βαθμό, το εύρος δαπανών βάσει συγκρίσιμων έργων. Η αξιολόγηση του κόστους πραγματοποιήθηκε από εξωτερικό σύμβουλο και επικυρώθηκε από το εθνικό συμβούλιο παραγωγικότητας της Ελλάδας. Τέλος, το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ συνάδει με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

- (71) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το παράρτημα V κριτήριο 2.10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, επαρκούν (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού, και οι ρυθμίσεις αναμένεται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με το δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων, και για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
- (72) Στην αρχική αξιολόγηση, οι ρυθμίσεις που περιγράφονται στο ΣΑΑ θεωρήθηκαν επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1).

(73) Το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στο τροποποιημένο ΣΑΑ επιδεικνύει άριστες διαδικασίες και δομές, όπου οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες καθορίζονται σαφώς, και οι σχετικές λειτουργίες ελέγχου διαχωρίζονται κατάλληλα για την εκτέλεση των καθηκόντων εσωτερικού ελέγχου. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης παρακολουθεί την πρόοδο και επαληθεύει την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων. Πραγματοποιήθηκε η αναγκαία νομοθετική ρύθμιση στην οργανωτική δομή για τη δημιουργία ειδικής μονάδας εντός της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, η οποία θα υπάγεται στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου («Ε.Δ.ΕΛ.»). Η εντολή της Ε.Δ.ΕΛ.¹ για τον έλεγχο των μέτρων του ΣΑΑ παρασχέθηκε με ειδική εθνική πράξη για το ΣΑΑ και δημιουργήθηκαν πρόσθετες ειδικές θέσεις προσωπικού. Το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου προβλέπει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, για τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου ελέγχου για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίζονται κατά τη χρήση κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 («μηχανισμός») και για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από τον μηχανισμό και άλλα προγράμματα της Ένωσης. Τέλος, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου της Ελλάδας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες, όπως ορίζονται στο ΣΑΑ, είναι επαρκή και αποθηκεύονται με ασφάλεια στο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης του ΜΑΑ, ενισχύοντας τις προσπάθειες για την πρόληψη τυχόν κατάχρησης των κονδυλίων που παρέχονται από τον μηχανισμό.

---

¹ Άρθρο 189 του ν. 4820/2021 (ΦΕΚ Α 130), άρθρο 11 του ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α 265).

Συνοχή του ΣΑΑ

- (74) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το παράρτημα V κριτήριο 2.11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, περιέχει σε μεγάλο βαθμό (βαθμολογία Α), μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.
- (75) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις κάθε συνιστώσας του τροποποιημένου ΣΑΑ εξακολουθούν να παρουσιάζουν συνέπεια και να είναι αλληλοενισχυόμενες, και μεταξύ των συνιστωσών υπάρχουν συνέργειες και συμπληρωματικότητα. Επιπλέον, το κεφάλαιο για το REPowerEU συνάδει πλήρως με τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΣΑΑ για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης και ενισχύει περαιτέρω το επίπεδο φιλοδοξίας ορισμένων εξ αυτών, για παράδειγμα οι προωθούμενες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης και τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για αυτοκατανάλωση συνδέονται με διάφορες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια κατοικιών και επιχειρήσεις. Το κεφάλαιο για το REPowerEU δομείται γύρω από μια συνεκτική δέσμη αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

Ισότητα

- (76) Η Ελλάδα εξήγησε ότι διάφορα μέτρα που προστίθενται στο ΣΑΑ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνικοοικονομική ένταξη και στις ίσες ευκαιρίες για όλους. Η εισαχθείσα μεταρρύθμιση του προσωπικού ιατρού αναμένεται να αυξήσει τον αριθμό των προσωπικών ιατρών που θα λειτουργούν ως πρώτο σημείο επαφής, θα παρέχουν πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη και θα βοηθούν τους πολίτες να χρησιμοποιούν το σύστημα υγείας, προωθώντας με τον τρόπο αυτόν την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και στις ίσες ευκαιρίες για όλους. Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει δράσεις που έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Ειδικότερα, εισάγονται δύο νέες μεταρρυθμίσεις οι οποίες συμπληρώνονται από την αναβάθμιση των ανακαινίσεων ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια κατοικιών. Οι μεταρρυθμίσεις αναμένεται να δημιουργήσουν ένα σύνολο εργαλείων πολιτικής για την προώθηση της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, της κοινής χρήσης ενέργειας και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία αναμένεται να οδηγήσουν σε χαμηλότερο ενεργειακό κόστος για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια. Επιπλέον, το επενδυτικό μέτρο για ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης αναμένεται να στοχεύει ειδικά στα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος, όπως συνέβη με ένα μέτρο που αποτελούσε μέρος του αρχικού σχεδίου.

Διαδικασία διαβούλευσης

- (77) Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, οι ελληνικές αρχές δρομολόγησαν γενική διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τις αρχές του αναθεωρημένου σχεδίου. Η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε από τις 31 Ιουλίου έως τις 14 Αυγούστου 2023 και υποβλήθηκαν συνολικά εννέα παρατηρήσεις. Στο τροποποιημένο ΣΑΑ της, η Ελλάδα καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνονται οι διάφορες παρατηρήσεις στο αναθεωρημένο ΣΑΑ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε χωριστή διαδικασία διαβούλευσης με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) της Ελλάδας, η οποία υπέβαλε γραπτές παρατηρήσεις που ελήφθησαν υπόψη από τις ελληνικές αρχές κατά την οριστικοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ.

Θετική αξιολόγηση

- (78) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι το τροποποιημένο ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να καθοριστούν οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, τα σχετικά ορόσημα, οι στόχοι και οι δείκτες, καθώς και το ποσό που διατίθεται από την Ένωση, υπό μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και δανειακής στήριξης, για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

- (79) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του τροποποιημένου ΣΑΑ της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, ανέρχεται σε 36 612 904 139 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του τροποποιημένου ΣΑΑ είναι υψηλότερο από την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Ελλάδα, η χρηματοδοτική συνεισφορά που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU. Το ποσό αυτό ισούται με 17 426 708 153 EUR.

- (80) Στις 31 Αυγούστου 2023, η Ελλάδα υπέβαλε αίτημα, δυνάμει του άρθρου 21α παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, για την κατανομή των εσόδων που αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού μεταξύ των κρατών μελών με βάση τους δείκτες που καθορίζονται στη μεθοδολογία του παραρτήματος IVα του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχεία β) έως στ) του εν λόγω κανονισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU, ανέρχεται σε 794 821 929 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό αυτό είναι υψηλότερο από το μερίδιο κατανομής που διατίθεται για την Ελλάδα, η πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη που διατίθεται για την Ελλάδα θα πρέπει να ισούται με το μερίδιο κατανομής. Το ποσό αυτό ισούται με 768 069 923 EUR.
- (81) Επιπλέον, την 1η Μαρτίου 2023, η Ελλάδα υπέβαλε αιτιολογημένο αίτημα, δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, για τη μεταφορά στον μηχανισμό μέρους του υπολοίπου της προσωρινής της κατανομής από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, ύψους 25 600 000 EUR. Το ποσό αυτό θα πρέπει να διατεθεί για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο κεφάλαιο για το REPowerEU ως πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη.
- (82) Η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται στην Ελλάδα θα πρέπει να ανέλθει σε 18 220 378 076 EUR.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (ΕΕ L 357 της 8.10.2021, σ. 1).

- (83) Επιπλέον, προκειμένου να στηρίζει πρόσθετες ιδιωτικές επενδύσεις στο τροποποιημένο ΣΑΑ, η Ελλάδα ζήτησε πρόσθετη δανειακή στήριξη συνολικού ύψους 5 000 000 000 EUR, ιδίως για τη συμπλήρωση της δανειακής διευκόλυνσης του ΣΑΑ (μέτρο 16980). Ο μέγιστος όγκος του δανείου που ζητήθηκε από την Ελλάδα υπερβαίνει το 6,8 % του ακαθάριστου εθνικού της εισοδήματος το 2019 σε τρέχουσες τιμές. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι υψηλότερο από τη συνδυασμένη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων της επικαιροποιημένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, της δανειακής στήριξης, και του κεφαλαίου για το REPowerEU το οποίο αποτελείται από τα έσοδα από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών δυνάμει της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και τους πόρους από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit. Το γεγονός ότι ο μέγιστος όγκος του δανείου που ζητήθηκε από την Ελλάδα υπερβαίνει το 6,8 % του ακαθάριστου εθνικού της εισοδήματος το 2019 σε τρέχουσες τιμές μπορεί να δικαιολογηθεί από τις εξαιρετικές περιστάσεις. Ειδικότερα, παρατηρείται σημαντική αύξηση των επιτοκίων για όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, ενώ η Ελλάδα έχει υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, γεγονός που συνεπάγεται υψηλά εταιρικά επιτόκια, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης της δανειακής διευκόλυνσης διευκολύνει την καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις εταιρείες που συμμετέχουν στο καθεστώς. Επιπλέον, η δανειακή διευκόλυνση του ΣΑΑ κατέδειξε την εύρυθμη λειτουργία του επιχειρησιακού πλαισίου, ισχυρές διασφαλίσεις, πολύ καλή πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση, και αυξημένη ζήτηση.

---

¹ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

Προχρηματοδότηση REPowerEU

- (84) Για την εφαρμογή του οικείου κεφαλαίου REPowerEU η Ελλάδα ζήτησε τη μεταφορά ποσού ύψους 25 600 000 EUR από την προσωρινή κατανομή από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, και ποσού ύψους 768 069 923 EUR από τα έσοδα από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.
- (85) Στις 31 Αυγούστου 2023 η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση προχρηματοδότησης για τα εν λόγω ποσά, δυνάμει του άρθρου 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ύψους 158 733 985 EUR, ήτοι 20 % της αιτούμενης χρηματοδότησης. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων, η εν λόγω προχρηματοδότηση θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμη στην Ελλάδα με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και της Ελλάδας, και σύμφωνα με αυτήν, δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (86) Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ της Ελλάδας θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως. Για λόγους σαφήνειας, το παράρτημα της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης θα πρέπει να αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας τροποποιείται ως εξής:

- 1) το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του τροποποιημένου ΣΑΑ της Ελλάδας με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του ΣΑΑ, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων, και των πρόσθετων οροσήμων και στόχων που σχετίζονται με την πληρωμή του δανείου, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.»

- 2) στο άρθρο 2, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ελλάδας χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους 18 220 378 076 EUR*. Η εν λόγω συνεισφορά περιλαμβάνει:

- α) ποσό ύψους 13 515 279 418 EUR, που διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022,

- β) ποσό ύψους 3 911 428 735 EUR, που διατίθεται για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023,
  - γ) ποσό ύψους 768 069 923 EUR**, σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, αποκλειστικά για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που αποσκοπούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 21γ στοιχεία βα) έως στ) του εν λόγω κανονισμού,
  - δ) ποσό ύψους 25 600 000 EUR, το οποίο μεταφέρθηκε στον μηχανισμό από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit.
2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Ελλάδα σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 2 310 092 538 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Ποσό ύψους 158 733 985 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η πληρωμή της προχρηματοδότησης μπορεί να εκταμιευθεί από την Επιτροπή σε έως και δύο δόσεις.

Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

---

* Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Ελλάδας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

** Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Ελλάδας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα IVα του εν λόγω κανονισμού.»

3) στο άρθρο 3, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ελλάδας δάνειο ανώτατου ύψους 17 727 538 920 EUR, εκ των οποίων έως 5 000 000 000 EUR πρόσθετου δανείου μετά το αίτημα δανειακής στήριξης της 31ης Αυγούστου 2023.

2. Η δανειακή στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατίθεται από την Επιτροπή στην Ελλάδα σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 1 654 580 060 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμειωθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.»

4) το παράρτημα αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

...

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος
